

No. 4.

SO. BOSTON, MASS., 26 BALANDŽIO (APRIL), 1911 m.

"Entered as second-class matter April 6, 1911, at the post office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879".

Metas I.

DARBININKŲ ŠVENTĖ.

Ir vėl prieš mūsų akis Pirmoji Gegužės Diena. Tai svarbiausia ir vienintelė darbininkų šventė. Tikėjimiskai, valstijines ir jubilėjines šventes išskilmingiau apvaikščioja darbininkų klesos išnaudotojai ir tamsintojai, negu darbininkai. Tuomet pas visokios rūšies kapitalistus ir jiems patsidavusius tarnus putoja šampano stiklai ir skamba dainos, muzika. Anos šventės nors ir yra darbininkams pasislėpimo diena, vienok tuo pačiu laiku yra tvariniais kapitalistinio pasaulio ramščių ar bent tradicijomis ramsčiais klesinės viešpatystės. Nevėltui kapitalistinis pasaulis kelia taip didelės iškilmes laike jo pabudavotų švenčių. Kapitalistai užia ir džiaugiasi, kad jų šventės dar gali viešpatuoti; kas jiems sako, jog jų sistemai dar negresia pavojus. Negali ir darbininkas priešintis tradicinėms šventėms, nes jis tik tuomet gauna bent keletą valandų pasilsės. Vienok jam nėra ko džiaugtis iš švenčių, nes jos yra sutvertos ant jo išnaudojimo, jo aptemdinimo.

Kas kita su ta švente, kurią darbininkai sušaukia tik sykiu metuose—Pirmąją Gegužės Mėn. Tuomet puotavusieji laike supuvusio surėdymo švenčių slepiasi ir užkampius ir su didžiausia neapykanta žiūri į palaikančius savo šventę darbininkus. Šioje šventėje nedalyvauja turčių ir tamsintojų klesai. Ji nepuošia miestų parėdais ir maršavimais. Ji dreba iš baimės ir siūčia ginkluotą spėką, kad aplaistyti krauju ir suteršti vienintelę metuose darbininkų šventę.

Kapitalistai žino, kad darbininkai šioje šventėje negers šampano ir neužs iš linksmybės, nes jų tveriamieji turtai ne jiems priklauso, jie nejaucia laimės šiame pasaulyje, vietoj jos slėgia juos skurdas, persekiojimai ir išnaudojimas. Pirmosios Gegužės Mėnesio Dienos Šventėje darbininkai meta darbą ir eina į krūvą svarstyt, kaip prašalinti iš pasaulio toki neteisingą ir sunkų darbininkų padėjimą, kokis iki šiol vis viešpatuoja. Nėra iš ko jiems džiaugtis ir gert šampaną! Susirenka jie blaiviais tartis, galvoti ir peržiūrėti, kiek naujų jėgų priago. Yra tai manifestacijos diena, yra tai svarbi ir galinga darbininkų šventė. Ir vien tik darbininkų šventė.

Kas nedrįsta toje dienoje mest savo nuobodų darbą, prie kurio kapitalistas darbininką išnaudoja, tas yra bailys ir nesupranta savo reikalo.

Lai viso pasaulio darbininkai Pirmoji Gegužės Mėnesio Dienoj meta darbus ir paduoda vienas kitam brolišką ranką! Lai kiekvienas drįsta nors tą didžiausią šventę apvaikščioti sykiu su visais susipratusiaisia pasaulio darbininkais!

AMERIKOJ.

Akcijė ant kelių.

New York, 24 bal. — Nuo laivo Minnehaha išėjo Catherine Cameron, kuri pirmutinė drįso vaikščiot Londono gatvėmis harem andaroku (kelinėmis). Ji atsivežė į čia trejas tokias kelines. Peržiūrėjimo namas liepė jai užsimokėti akciję už įveiktą vorą, tai yra už visas trejas kelines. Iš to matos, kaip nepatinka vyrams, kada moters pradeda rėdytis kelinėm.

Kariumenė orlaivininkai.

Dar du armijos perdėtiniai pasiūta į Dayton, Ohio pas Wright brolius mokytis orlaivininkystės. Kada jie išmoks, tad Jungtinių Valstijų armijoj skaitysis geri orlaivininkai.

Nusižudė.

Providence, R. I., 24 bal. — Fred Snowling, 49 metų žmogus, kontraktorius iš Uxbridge, persikyrė su pačią, palikdamas 5 vaikus. Jis atvažiavo į čia, nuėjo į sodą, šovė sau į galvą du sykiu ir puolė į vandenį. Sakoma, kad jis buvo melancholikas.

Bontell siunčiamas į Šveicariją.

Washington, bal. 24 d. — Prezidentas Taftas padavė šiandien senatui trijų pasiuntinių nominaciją. Henry S. Bontell iš Illinojaus statomas pasiuntiniu į Šveicariją, Edwin Morgan iš New Yorko — į Portugaliją ir L. Svenson iš Minnesota — į Norvegiją.

Vėl sukybės.

Washington, balandžio 24 d. — Standard Oil ir Tobacco kompanijos vėl apskustos už sukybes. Prasizengta net prieš šalies teises. Šiandien turėjo įvykt bylos nagrinėjimas, bet skundžiamosios pusės nepasirodė. Teismas nusprendė dar kelis sykius iššaukti minėtas kompanijas prieš pasiteisinimo suolo. Gegužės 29 d. bus paskutinė. Tuomet teismas pats išnės nuosprendį.

Dar iki pat šiol J. Rockefeller, Standard Oil kompanijos valdonas, neužsimoka kelių dešimtų milijonų baubimės, kurią jam teismas paskyrė tris metai atgal. Ko jis paisy, kad visas Washington prieš jį dreba?

Krasa neturės daugiau nedatekliaus.

Washington, balandžio 24 d. — Generališkas Jungtinių Valstijų krasos viršininkas Hitchcock pranešė, kad šimet į krasos istaigas įplaukė \$118,573,817, o išiegu pasidare \$118,514,680. Prie išiegu priskaitomi ir tie \$17,600,000, kurių nedateko peireitais dvejais metais. "Tokiu būdu," tikrina krasos viršininkas, "šimet krasa apsimoka pati iš savės. Pirmenis jos tvarkymas, padaręs tiek daug nedatekliaus, išėjo iš nemokėjimo pastatyt "bizniškai" reikalo."

Gaisras girioj.

Roxford, 24 bal. — Užsidegė giria, turinti 100 keturkampių akrų pločio. 2 žmonės sudegė, 2 apšilo.

Kapitalistų šunybė.

Vargiai dar užteks ir tokio vardo pilnam išreiškimui pastarojo kapitalistų pasielgimo su darbininkų organizacijos vadais. Dar nespejo nudžiūt užrašas kruvinos bylos Haywoodo, Moyero ir Pettibone, tos bylos, kurioj Amerikos kapitalistai buvo pasiryžę nužudyti Vakarinės Anglekasių Federacijos vadus, kaip jau vėl išgirstame, jog jie rengia mirtį naujam darbininkų vadui—J. J. McNamara'į. Ex-gubernatorius Taylor iš Kentucky buvo kaltinamas žmogžudystė.

Jis gyveno Indijanos valstijoje, ir valdžia nedrįso jo paimit ir nugabent į Kentucky. Toj pačioj valstijoje liko suimtas McNamara ir be jokių teisėškų iširimų gabenamas į Los Angeles. Nesunku suprast, kodėl taip yra: mat McNamara yra geležies darbininkų skyriaus sekretorium. Šitas unijos skyrius priklauso prie Amerikos Darbininkų Federacijos, o Taylor yra kapitalo atstovas. Taylor'ui bausmė liko dovanota, ir jis liuosai sau gyvena vėl Kentucky'j.

Paklauskite, už ką kaltina J. McNamara? Už "Los Angeles Times" namo su naikinimą dinamitu. Jokio darodymo nėra. McNamara gyveno Indianapolis'j. Niekas nematė, kad jis būtų atvažiavęs į Los Angeles. Ir vėl nebuvo unijos vadui priežasties tą namą ardyt, nes jis buvo senas namas, pastatytas dar tuomet, kada tik menka dalis budavotųjų priklausė į uniją. Manoma, kad kapitalistai patys jį suardė, tai yra darbą atliko jų pasamdytas žmogus, kad kokiu nors būdu prisikabinus prie gabaus unijos vado. Kaip ponai kapitalistai negalėjo McNamaros išvaryt iš darbininkų tarpo ir uždraust jam pasekmingai organizuot geležies darbininkus. Amerikos kapitalistai nori suardyt Amerikos Darbininkų Federaciją. Jų nusamdyti šnipai skelbia, kad suardyt "Los Angeles Times" namą paliepimas buvęs išduotas iš minėtos Federacijos Centro McNamara ir kitiems unijos vadovams.

Šnipai skelbia, kad įvykusios eksplozijos Springfielde, Chicagoj ir kitur buvo surengtos McNamaros ir kitų. Priduriama, kiek žmonių ir turto žuvo laike eksplozijų, kad tik didesnė bausmė užkraut ant organizuotų darbininkų. Kas susekė, jog McNamara padėjo dinamitą į "Los Angeles Times" namą? Na, gi privatiški šnipai, tai yra šnipai, kapitalistų nusamdyti. Mat buvo žadėta daug tūkstančių dolerių tam, kas suseks kaltininkus. Kodėl nepasinaudot šnipams tais tūkstančiais ir neuverst kaltės ant McNamaros ir Amerikos Darbininkų Federacijos, kurios taip neapkenčia kapitalistai ir valdžia? McNamara liko suimtas jo namuose ir išvežtas į kitą

valstiją be teismo ištirimo, kas griežtai priešinosi šalies įstatymams. Taip sakyti, privatiški šnipai jį pavogė iš namų, už ką juos reikėtų į kalėjimą pasodint.

Vargiai nusiseks kapitalistams nužudyti nekaltą žmogų, kuris net teisintis atsisakė, žinodamas, jog tie, kurie jį suėmė, gerai žino, keno paliepiamą pildą.

Kaltinamas tame gi laipsnyj ir McNamaros brolis ir tulas S. M. McManigal.

Reikia tikėtis, kad Gegužinėj Šventėj turės ką svarstyti darbininkai ir aiškiai pamatys, kaip kapitalistai elgiasi su jų vadais.

Kasyklose užgriuvo.

Elk Garden, W. Va., bal. 25 d. — Kasyklose Ott No. 20 Davis kompanijos užgriuvo 24 anglekasiai. 15 jau surasta negyvais, o kitų dar jieško. Užgriuvo eksplozija įvykus 400 pėdų gilumoje.

Brolį nušovė.

Windson, Vt., balandžio 25 d. — Brownsville du broliai sėdėdama prie stalo, čystijo revolverius. Vienas jų E. Buckman, 16 metų vaikišias, užmiršo, kad revolveris yra pilnas ir paleido švį į brolį Edwardą, kuris greitai pasimirė.

Nigeris skundžia valdžią.

Washington, balandžio 25 d. — Nigeris iš Chicagos Rodinson, kuris pats yra advokatu, skundžia valdžią ant bilijono dolerių už padarymą sukybės su jo išradimu elektrisko signalo sistemos. Jis pats bus savo advokatu.

Atvažiavo su 15 vaikų.

New York, balandžio 25 d. — Frederick Schneider atvažiavo į New Yorką iš Rusijos su 15 vaikų ir pačia. Imigracijos viršininkai paklausė jo, ar turės iš ko užlaikyti tiek šeimynos. Jis nemoka susikalbėti angliškai nė žodžio, todėl pradėjo rodyti, kiek jis pinigų turi atsiųžęs. Išsitraukė 26,500 dolerių iš kišeninio ir parodė. Jis yra ūkininkas, gyvenusis netoli Odesos.

Brangiausia knyga.

New York, 25 bal. — Šiandien liko parduota pirmutinė statomomis raidėmis spausdinta knyga Guttenbergo Biblija. Už ją užmokėjo pirkejas 50,000 dolerių. Knyga buvo atspausdinta tarpe 1450-tų ir 1455-tų metų. Pardavėju jos yra tulas Henry F. Huntington iš Los Angeles. Jis atidarė ir kitų senoviškų knygų pardavinėjimą, kurių jau išpirkta apie už 1,000,000 dolerių, nes ne tik amerikoni, o ir europiečiai atvažiuoja pirt.

Gaisras ant laivo.

Portsmouth, N. H. 25 bal. — Ant laivo, perkeliančio žmones nuo Badgers salos į Portsmouthą, įvyko gaisras, kuris labai išgązdino moteris, nes jų daugiausiai buvo tuo laiku ant laivo.

UŽSIENYJ.

Uždraudimas.

Paryžius. — Kinetografiški (krutančių paveikslų) paveikslai liko nuimti, kada siautė Reimso pakalnėse šampanistų riaušės. Taip gerai pavyko nugrafuot, kad nuo pradžios iki pabaigai viskas perstatoma. Kada pasirodė šitokie paveikslai ant scenos, tad valdžia uždraudė juos rodyti. Už neklusimą keli liko areštuoti.

Mormonams nesiseka.

Kopenhagen. — Danijos valdžia pranešė viešai, kad mormonai šioj valstybėj nevėstų propagandos. Mat nenorima sulaukt tokių riaušių, kokias išskėlė mormonams Anglijos gyventojai.

2 amerikoni areštuoti.

Tokio, balandžio 24 d. — Du amerikoni iš Kalifornijos liko areštuoti tuoj į portą atvažiavus. Mat jiedu fotografavo Maizuru prieplaukos stotį, už ką juos skaito šnipais. Pas abu vos 6 dol. randasi. Apsirengę jiedu skurdžiai. Nežinia, kaip patieslgs su jais japonai.

Popiežius nori sesers.

Rymas. — Popiežius skundžiasi, kad jis negauna tokio gero maisto, kaip jam pagamindavo Lucia Sarto, jo sesuo. Daugelis virėjų perėjo ir vis nepritaiko pataisyt valgių pagal popiežiaus apetitą. Dabar liko priimtas tas virėjas, kurį popiežius visados girdavo. Manoma, kad jis užganėdys ir mokės pagaminti valgi.

Smarkus orlaivininkas.

Paryžius, 24 bal. — Orlaivininkas Vedrine šiandien išlėkė nuo kalnuko Bearu į Paryžių. Jis nusprendė perlėkt tarp tarp Paryžiaus ir Pau, kurie randasi vienas nuo kito 350 mylių atstume. Į vietą jis pribuvo už 6 valandų ir 50 minučių. Kas valanda jis darė po 55 mylias suviršum.

Milijonas manevruose.

Berlynas, 24 bal. — Šimet Vokietijoj įvykis dideli manevrai, t. y. kariškų jėgų bandymas, kuriame dalyvaus milijonas suviršum kareivių. Vien tik armijoj bus 977,698 kareiviai. Dabar joje tarnauja 622,000 žmonių. Bus pašaukta 355,000 atsitarnavusių kareivių. Imsis ir orlaiviai su artilerija. Nesunku suprast, kad Vokietija nebereikalo nori atsakančiai priuosti kariškas jėgas. Ji jau ir dabar stovi debesutų viešpatysčių akyje.

Motery daugiau.

Berlynas. — Vokietijos valdžiasis gyventojų surašas parodo, jog ir ten moterų daugiau, negu vyrų. 1905 metuos ant tūkstančio vyrų buvo 1033 moters. 1910 metuos ant tūkstančio vyrų buvo 1026 moters. Vyrų miršta 18 suviršum procentas ant tūkstančio, o moterų 16 suviršum procentas. Nors vyrų ir daugiau užgimsta, bet daugiau ir išmiršta, todėl jų vis randasi mažiau, negu moterų.

RUSIJOS.

Augstųjų mokyklų gyvenimas.

Streikas besitęsias tikrai Maskvos ir Peterburgo mokyklose. Suėmimai nesiliautų riaušės. Pasišalinusieji profesoriai mano ir Kijeve sutverti laisvą augstąją mokyklą.

Kratos.

Didesnės kratos buvo Baku — iškrėstos totorių laikraščių redakcijos. Lodzijoje suimta arti 80 žmonių — daugiausiai šviesuomenės, Peterburge ir kt.

Vaistai atpgis.

Visoje Rusijoj gegužės 15 d. ir Sibire birželio 15 d. bus įvesta vaistinėse nauja vaistų taksas. Vaistai busią pigesni.

Kaip dirba.

Nikolajave statė-statė paslapčiomis povandeninį laivą. Girdi, visus laivus turėjęs perviršyti šitas naujasai. Bet išiekvėjo 600 tukst. rub. ir metė bestatyti.

Valstiečių banko veikimas.

Paskutiniaus 15 metų valst. bankas supirkinėdavo pats žemes, vedė jose savo lėšomis ūkį ir pardavinėjo valstiečiams. Vyriausybė duodavo jam veikimo teisę kaskart penkiariems metams ir pasiūlymus jiems, vėl penkiariems metams pratėsdavo. Šiais metais gi Valst. Taryba nutarė tokią veikimą valstiečių bankui pailginti tik dvejais metams, remdamasi tuo pasergėjimu, jog bankui veikti kaskart sunkiau darėsi. Daug darbininkų po įtekme visokių neramumų pardudavo savo žemes, taip jog valstiečių bankas paskutiniaus penkiais metais supirko penkis su pusė milijono žemės dešimtinių, kurių jau daugumą pardavė valstiečiams ir per dvejus metus pabaigė visas pardavinėti. Todėl Valst. Taryba išreiškė savo linkėjimą, kad ministerija nuspręstų, ar galima tolesniam laikui leisti valstiečių bankui tokiu būdu veikus.

Nepatvirtino.

Mokslo vyriausybė nepatvirtino Kauno "Saulės" kursų lotynų kalbos mokytojas, kaip neturinčių tam tikro "cenzo" kun. kan. Prapuolenio ir kun. kan. Svireckio. Taip vienas, kaip ir antras yra baigę dviasiską akademią ir vyriausybė rado dar per mažą cenzą! "Saulės" kursų kapelionu taip-pat nepatvirtinta kun. Marma.

Dešinieji laimėjo.

Kovo 22 d. buvo renkamas naujas Dūmos pirmininkas, vietos atsakiusio Gučkovo. Balsų didžiuma (199 prieš 123) išrinkta dešinysis spalininkas Rodzianko. Darbiečiai ir soc.-dem. rinkimuose nedalyvavo.

Spalininkų suirutės.

Spalininkų frakcija pradeda trukti. Patįs kairieji jau dabar pasišalino iš frakcijos valdybos, kiti gi žada visai pamesti frakciją.

LIETUVOJ.

PLUNGĖ (Telšių aps.). Y-patingai keisti apsiereiskimai. Klausau bažnyčioj pamokslą — gražus pamokslas. Po pamokslu skaito "blogai" užrašytas metrikas; ir ištikro: nei vaiko tėvų pavardės, nei jų vardų; tikai kokiu vardu krikštytas ir kokio kaimo ir krikšto tėvų pavardės. Juk tas užrašo, kas krikštija; arba pasitiki ištikimam žmogui. Da šis tas, vėl skaito. Pernai, rodos, vasaros metu miręs žmogus; žino tik kaimą, kuriame mirė, o nei vardo mirusiojo, nei pavardės; nežinoma net, ar tai vaikas, ar tai senis. Ir tokiems dalykams prisieina sakykla vartoti.

Tas pats.

VEISIJAI (Seinų pav.).

Keletas metų atgal vietinėje bažnyčioje buvo pakilė dideli vaidai tarp lietuvių — liaudies ir aplenkėjusių — bajorų. Dabar pamaldos esti kas savaitę lietuviškai ir lenkiškai. "Lenkų", žinomas daiktas, čia visai mažai, svarbiausia gi miestelėnai — elgėtos.

Miestelyj yra teismas, pačta, mokykla (mokytojas aplenkėjęs) vaistynė, keletas krautuvų (tikai viena "palioko" rankose, su lietuvišku parašu, kitas gi valdo žydėliai); girtuokliavimo įstaigų taipogi netrūksta. Salip miestelio stovi apgriuvę senobiniai rūmai.

Kapčiam. Parapijonas.

KUČIUNAI (Seinų pav.). Klebonas iš sakyklos apskelbė, kad galima valgyti gyvenioje ir pienas. Bet žmonės nevalgo. Girdi, tik kazlavitai taip daro. Arba vėl — teko man būti pas vieną ūkininką, žiūriu, žaidžia vaikais su naujomis lietuviškomis "Kantičkomis". Paklausiau: "kam duodate vaikams plėsyti naujas knygas"? Girdi, kaip neduos, anokios knygos — čia Kazlauskienės; kur reikia, kad būtų griekas, tai ten — nuodėmė; kur — rosnos, tai ten — žaidzos" ir t.t. Aiškinau, bet niekė negelbėjo.

Vienas pagirtinas daiktas, kad Kučionai, vietinio klebono raginami, labai subruzdodo skirstyti vienasėdžiais. Kai kurių ūkininkų ir trobos jau perkeltos.

K. Parapijonas.

NEMUNAITIS (Trakų p.) Mūsų miestelis ilgą laiką buvo prisidengęs lenkiškomis plunksnomis. Bet virto kiti laikai, atvažiavo kn. Baltuška ir pradėjo iš tautiško miego kelti. Jau rengiami lietuvių vakarai, jau turime lietuvišką krautuvę, kur viskas svaru, mandagu. Sausio 9 d. susitvėre čia "Blai-vybės" draugija, o neužilgo žada atsidaryti arbatnamis. Aludės gi ir kitos panašios įstaigos bus uždarytos. Kn. Baltuška visur platina apšvietimą.

L. U. Skaitytojas.

Žmogaus mintis.

Mums, žmonėms, priklauso žemė su jos visais turtais ir mintis.

Mės nesutverti drūtais, greitais ir rangiais. Atimk nuo žmogaus mintį arba mislį, ir jis liks silpnu gyvūnu ant žemės. Jis negalėtų pasipriešinti drūtiems gyvuliams ir žvėrims, jis negalėtų pagauti bėgančių gyvulių ir lekiančių paukščių. Ant turtingos spėka ir sveikata žemės jis neatrastų sau maisto, apsigimimo ir kitų reikmenų. Tik mintis jį išgelbsti. Žmogaus mintis liepė jam padaryti sėklą, kuriuomi galima pavyti ir užmušti briedį, mešką, vilką, žuikį... Iš sėklų paleista vilyčia pasiekė lekiančią ore paukštį. Vadinasi, mintis suteikė žmogui ginklą, kuris jį išgelbėjo. Ta pati mintis tolesniam savo išsivystymui pastumėję žmogų prie šaudyklės padarymo, kuri galutinai išnaikino žmogaus priešus ant žemės ir leidžia jam ant vietos stovint pagauti žvėrį net už mylios. Reikia tikėtis, kad mintis suvers tokią civilizaciją, kuri atstatys sėklą ir šaudyklę, kaip pasenusius įrankius, o įves naujus būdus kovai už būvį.

Jei paklausite, kas yra mintis, tai vargiai kas atsakys teisingai. Todėl ir mės nebandysime išrišti šito žodžio reikšmės. Mintis yra taip sena, kaip senas yra pasaulis, kaip senas yra gamtos senovės žmogus manė, ką reikia jo sapnai. Jis matė gamtoje apsišaukimus ir dalykus. Ne visi jam buvo suprantami, vienok jo mintis įieškojo atsakymų, išaiškinių. Mintis sutveria baidyklę ir velnius, gerus ir prastus dievus.

Klausimas, kaip žmogus mano? Gamtoje yra tokios medžiškos spėkos, kurias mės vadiname šiluma, šviesa, elektrika, magnetizmu ir t. t. Visos jos gali būti pavadintos vienu žodžiu judėjimas. Kada daiktai stovi ant vietos, mės patėmijame kokią nors apsišaukimą su kitu daiktu. Daleiskime, pamatėme puolantį akmenį ir patėmijome pritraukimo spėką. Mės pamatėme, kaip žaibas trenkė į medį, kuris suplyšo. Čia patėmijome elektriką. Matėme, kaip šilumai veikiant sviestas išsirp. Visi šitie ir panašūs apsišaukimai yra veikme medžiškos spėkos visotė. Dageis mokyti žmonių mano, kad visotė randasi tik viena spėka, kuri apsišaukia įvairiuose pavidaluose. Gal ir mūsų mintis yra ta pati galinga spėka, kuri apsišaukia įvairiose formose. Daleiskime, jūs turite savo namuose pravestą vėlą, kurioj teka elektrika. Ta slaptoji ir turinti daug apsišaukimų spėka, daleiskime, suteikia jums šviesą, nes turite tam tikrą mašineriją pritaistę. Pristatykite prie tos pačios vėlos kitokią mašiną, ir elektrika suteiks jums šilumą, kuri prišildysite savo butą ir vyrsite maistą. Pristatykite dar kitokią mašiną, ir elektrika sutvers jums pajiegą, kuri varys mašinos ratą arba atliks kitokią darbą. Ta pati elektrika, kuri suteikė jums šilumą, gali sutverti šaltį, jei pristatysite kitokią mašiną. Elektrika nuneša jūsų balsą už tūkstančių mylių, nuneša telegramas ir kitokius darbus atlieka. Tik kiekvieno darbo atlikimui reikia pristatyti kitokią mašiną, kuri

permaino tą pačią spėką į daugelį pavidalų, net priešingų vieni kitiems. Jei ir žmonės ne visi vienodai mano, tai gal smegenų sudėjimas pas visus nėra vienodas. Juk smegenys yra ta mašina, per kurią mintis eina. Vienose smegenyse mintis pasiverčia į gražų ir kiltą užmanymą, veiką-ką nors gerą. Kitose smegenyse mintis virsta pastumėjimu prie paprasto veikimo. Sumaišytose smegenyse mintis virsta į norą ką nors užmušti, nusižudyti ir t. t.

Mašinistas, valdantis elektros mašiną, yra užinteresuotas savo mašinos pagerinimu. Jis žino, kad spėkos užtenka visotė, kuri vadinasi elektrika, tik reikia atsakančią mašiną padaryti. Jis gali važiuoti į valandą 30, 40, 50, 60 ir daugiau mylių — ir tas greitumas priklausys nuo mašinos.

Žmonija yra mašinistu savo smegenų. Jos užduotim turi būti pagerinimas tų mašinų, per kurias eina visotė esančioji spėka—mintis.

Juk mintis iš vandenynų vandens padaro garą ir pakinko mašinas, laivus. Anglis randasi žemėje, tik mintis ją išima ir viršų ir padaro naudingą. Iš linų ir vilnų mintis tveria rūbus, kuriais mės galime apsidėtyti. Mintis yra viena galinga spėka pasaulyje. Tavo mintis rišasi su kitų mintimis per knygas ir laikraščius. Kada kitas kalba, išreikšdamas savo mintį, tad ji palengva pereina į tavo smegenis. Gamtos spėka, plus mintis—sutveria elektrikos šviesą, mašinų sukima, lekiojančius orlaivius ir t. t.

Jei mintis yra taip svarbiu faktorium žmogaus gyvenime, tad būtinai turime gerinti savo smegenis. Praktika mums parodo, kad žmogus gali išdirbti savo raumenis, gali pripratinti vidurius permalti sunkesnius maistus, gali priprasti pakelti daugiau šalčio arba karščio. Žmonėms išgydo nesveikas akis, kojas, rankas. Tas viskas sako, kad žmogus gali save išstobulinti. Jei atkreipiama atyda į akis, rankas, kojas ir t. t., tai šimtų sykių didesnę atyda reikėtų atkreipti į smegenų išstobulinimą, į tos galingos mašinos pagerinimą, kuri tveria mūsų mintį.

Ar tu kalbi į savo rankas? Buvo syki žmogus, kuris kalbėdavo į savo rankas. Kartais jis jų klausinėjo, kartais mokino.

Jei ranka ką padarydavo, tai jis klausė: „Ar tau buvo leista taip daryti?“ Kada jis mokino jas, tad sakydavo: „Būkite mandagios ir susilaikankios. Jei aš norėsiu kirst kam per galvą, jūs nekrutėkite. Jei aš norėsiu ištraukti ką iš kito kišenius, jūs neklusaukite. Jei kas trauks iš mano kišenius, tai jūs nutverkite jį už rankos.“

Ir ištikro, jo rankos nevisuomet pildė jo paliepimą. Tokiu būdu protas turėjo laiko šaltai apsvartyt dalyką ir tik paskui jos veikė pagal proto paliepimą.

Tu taipgi apsvartyt, ar kalbi kada į savo rankas, ar mokini jas? Mažu leidi joms veikti bile ką ir bile kaip? Jei taip, tai pradėk jas mokinti.

—Kaip tu manai, Jonai, kokių būdu Rusijai sunis su-seka piktadarių? —Matai, Maikė, tuose šunyse sėdi velnias, tai tas šunelasis ir priveda juos prie piktadarių. O juk apie velnius yra sakoma, kad jie viską žino: „velniai žino!“

S. Kiauraprotis.

Pirma suprask.

Skaičiau aš knygoj „Huckleberry Finn“ apie nigerį Džimą, kuris šaukė pas save savo vaiką, ką-tik persirgusį skarlatina. Tas neatkreipė atydos. Šaukė jis dar du sykiu, o paskui paėmęs pradėjo skaudžiai mušti. Po tam jis patėmijo, jog jo kūdikis buvo kurčias ir pradėjo visiems tėvams pasakoti, kad atsargiai elgtųsi su savo vaikais.

Šitas nurodymas aiškiai mokina mus pirma suprast dalyką, o paskui jį kritikuoti.

Seniau kiek mokyklose muše vaikus už negabumą. Paskui liko ištirta, kad gabumas priguli nuo smegenų sveikatos. Negabius vaikus ne rykštėmis, pajukimais ir kitokiomis bausmėmis gydo, o tyru oru, sveiku maistu ir vaistais.

Civilizacija veda mus vis prie dailesnio ir sveikesnio gyvenimo. Jos ištirimai vis smarkiau naikina žiaurumą iš pasaulio.

Tankiai mės vienas kitą kritikuojame, vienok ta kritika nevisuomet yra teisinga. Nėra abejonės, kad civilizacija ir ją įvairys kada-nors ir teisingas vėžes.

Kartais žmogus sako: „Aš nieko nesuprantu apie literatūrą, bet aš žinau, ką aš mėgstu skaityti, ir aš turiu prisipažinti, kad aš nemėgstu šitos knygos arba šito laikraščio.“ Tokis pasakymas lygus teisėjo išsitarimui: „Aš nieko nesuprantu apie bylą, bet man nepatinka jos lygmala.“ Pasakyt apie ką-nors, kad nepatinka ir kritikuoti tik iš to atžvilgio, kas tau nepatinka,—yra darbas necivilizuoto žmogaus, viską remiančio ant subjektizmo ir tinginio išigilinti į dalyką, kad teisingai suprast visas jo puses.

Jei nori ką kritikuoti, tai pirma suprask pats pilnai dalyką. Užmiršk „man patinka“ ir „man nepatinka“, o žiūrėk į dalyką iš objektyviosios pusės, tai yra žiūrėk civilizacijos išstobulintom akim ir svarstyk tokiu pat būdu, o ne savo instinktais.

Mės einame pas daktarą todėl, kad jis yra žinantis dalyką sveikatos kritikas; einame pas advokatą todėl, kad jis yra atsakančias teisų kritikas. Mės neiname klausit apie sveikatą ir teises pas tuos, kurie šių dalykų nežino, kurie pasako: „Aš nieko nežinau apie daktarystę ir teises, bet aš nemėgstu jūsų dalyko.“

Lietuviai turi gana scenos, muzikos, dainos, literatūros, prakalbų ir t. t. kritikų. Bet paklauskite, ar tie kritikai patys žino apie sceną, muziką, dainas, literatūrą, retoriką ir t. t. Pasirodo, kad net gaidų nepažįsta tie, kurie kritikuoja muziką ir dainas, pasirodo, kad net kas yra scena jie nežino, o ją kritikuoja ir t. t. Tokie kritikai yra panašūs nigeriui, kuris nežino, kodėl jo vaikas neat-siliepė, o muša jį.

Jei nori dalyką arba žmogų kritikuoti, tai turi pirma atsakančiai ištirti, pažinti. Kritikuoti gali tik tą dalyką, kuri patys atsakančiai žinai. Tokiu būdu, tau lieka progą ne viską po ranka papuolusi kritikuoti, o tik tulus dalykus.

Ypač korespondentai ir bibliografoi turi atkreipti į tai atyda.

Pas mus taip jau paprasta, kad viską nepatinkamą kritikuoti, todėl nestebėtina, kad netoli kiekvieną syki apsilenkama su teisybe.

B. M.

Kooperacija.

Pragyvenimo reikmenos, o ypač maistas, taip pabrango, kad paprastas darbininkas, gaunantis 7, 8, 9 ir 10 dol. į savaitę, jokių būdu negali atsakančiai maitintis. Mažiausiai 5 dol. reikia į savaitę vienam žmogui, jei jis nori nors vidutiniškai maitintis. O ką pasakysite apie tuos, kurie turi ir šeimyną užlaikyti? Be abejonės, yra žmonija, kurie pusbadžiu gyvendami, net ir pasideda kelis dolerius iš 7, 9 ir 12 dol. į savaitę. Vienok tokie žmonės yra mažo proto; jie nežino apie maistą, jo svarbą ir labai žemai pasta-to gyvenimo tikslą.

Reikia atsiminti, kad žmogui apart maisto, reikalingi yra pinigai rūbams, butui, iš-eigoms ir t. t. Nestebėtina, kad kiekvieno galvoj užgimsta klausimas, kur gaut pigiau maistą.

Miesto darbininkai mano, kad ūkininkai jį pabrangino. Tuo pačiu laiku ūkininkai negali išmokėti bernams algų, nes pigiai mokama už jų produktus. Išeina, kad ūkininkai pigiai parduoda tavorą, o darbininkai mieste nori jį pigiai nupirkti. Jei miesto darbininkai susinestų tiesiai su ūkininkais, imdami nuo jų klaimas kur-kas palengvėtų.

Bet tam reikalinga yra sutvert kooperacijas, nes atskiri žmonės negalės padaryti tokios sutarties su ūkininkais. Statistikos parodo, kad fermeris gauna tik pusę kainos už pieną, t. y. 50%. Be to, jis dar turi pristatyti pieną į vietą, kas jam atsieina apie 7%. Tokiu būdu fermeris gauna už pieną tik 43%. Tarpininkai (krautuvninkai) paima už jį 50%, kol patenka į pirkėjo rankas. Už kiaušinius ir paukščių ūkininkas gauna tik 50%, už kopūstus—48%, o už svogūnus—28%, už orančius—20%. Už arba-tą ir kavą turime mokėti 77 arba 60 procentų daugiau, negu imti jas tiesiai nuo auginytojo. Galų gale išeina, kad daugiau negu pusę pragyvenimo lėšų eina į tarpininkų rankas, kurie superka tavorus pas ūkininkus ar kitokius jų darytojus ir parduoda mums dasyk brangiau arba dar daugiau.

Kooperacijos gali žymiai sumažinti pragyvenimo lėšas ir suteikti pirkėjams geresnius tavorus. O lietuviai Amerikoje, kurių didžiūma negali kalbėti angliškai, suteiktų progą aiškiai išreikšti savo mintį link tokio ar kitokio tavoro gerumo arba blogumo, galėtų jie visuomet pareikalauti to, kas jiems reikalinga ir nebūtų pajaukti už nemokėjamą kalbėti.

Nebuvimas pripratimo veikti bendrą darbą, užmanytojų stoka, menkas susipratimas ir mokslo neturėjimas—vis tai faktai, kurie lietuvius trukdo kooperatyviškame judėjime.

Pajieškojimas. Pajieškau sukčiausio medikališko instituto arba klinikos, kuriame darbuojasi buvusis socialistas sukčius, kuris išvaikė iš Sąjungos rimtesnius darbininkus, kurie išaiškino jo vagystes, kurios atliktos liko prie centro, kuris susideda iš visokių ypatų, kurios pasirodė taipgi neaiš-rašio sajungiečiams, kurie iš Dievo valios vis dar moka tylėti.

B. M.

Laisvė—Priespauda.

I. ...Jos malonus, šviesus spinduliai bučiavo, glostė žemės veidą... Viskas, kas tik gyvas, sujudo, sukruto. Gaiviantis ir saldus žiedžydžio kvapas pasklydo po visą žemės paviršių... Sujudinanti, įspūdinga simfonija stebėklingai kilo, augo ir perėjo į begalinius griausmingus akordus: Laisvė! Laisvė!

II. ...Toli, toli, prie horizonto pakilo juodos debesys. Jis, tarsi hydra su nesuskaitomomis galvomis, nuolat kilo, augo platyn ir didyn. Ant žemės pasidarė lyg neramų; iš-lengvo viskas pradėjo nutilti.—Tolumoje pasigirdo perkūno dundėjimas... Siurpu-lingas, orą veriantis aidas lė-kė ir žuvo kasžin kur toli, toli... Malonus Jos spinduliai vieni po kitų žuvo ir nyko... Dar kampelis mėsvojo dangaus, dar vienas—kitas šviesus, malonus spindulys ir...

III. Brr!... Begalinė, nepermatoma tamsa! Žaibai, lyg milžiniškos ugninės angis, raitėsi padangėje. Iš augšto krinta raudonas, lyg kraujas, lietus... Rausvas nusidažė oras, žemė, medžiai... visur, kur tik akis užmato,—raudona, raudona... Visa pri-gimtis apmirė.—Senobinis linksmumas kasžin kur dingo—pražuvo... Ir girios malonus, alegoriškas šlamėjimas persikeitė melancholiška rauda, kitkakt įkvėpima, viltį ir pasigerėjimą teikiančia, dabar—skausma, liūdėsi, baime, neužsitikėjima... Audros kaukimai ir perkūno dundėjimai pinasi vieni į an-trus, darydami demonišką cypimą—pragaro muziką.—Begaliniam chaoso tas viskas pinasi, maišosi ir pereina į vieną demonišką trium-fą—staugimą! Priespauda! Priespauda!

IV. ...Bet kartą ir vėl Ji švies! Ten, iš augšto, iš užu tamsių jų nepermatomų debesų Ji vėl siųs savo gaivinančius spindulius ant žemės. Savo šviesiomis vilyčiomis—spinduliais Ji vers storas debesų sienas, blaškys miglas, džio-vijs slėnius ir kalnus,—kels iš miego tamsos nustelbtą žemę... Ji kels ir tvers naują gyvenimą—laimės ir tiesos periodą. Ji išblaškys antvi-sad tamsiuosius rūkus—raudoną kraujo lietų... Pri-gimtis išnaugo ją garbį; siųs Jai savo padėkos žodžius... Galingai, laisvai ir drąsiai skambės prigimties padėkos žodžiai; jie augti ir vienyis begaliniuose akorduose: Ly-gybė! Brolybė ir Meilė!!!!

Aidas.

Kaip atlyginti?

Ji.—Tamista išgelbėjai mano gyvastį. Kaip aš galėčiau jums atlyginti? Kaip aš galėčiau išreikšti dėkingumą. Ar ženotas tamista?

Jis.—Taip, bet eik pas mane ir būk už virėją.

„W.H.C.“

Apgarsinimai ir poezija.

Lietuviškas vertelga, prisiusdamas į laikraštį apgar-sinimą, šitai rašo: „Būkite malonus patalpinti mano ap-garsinimą bile kitoj laik-raščio vietoj, tik ne poezijos skyrių, kad nepaliktu jis be skaitytojų atydos.“

B. M.

—Gerą dieną, mama! —Nerėkauk, Rožyte! Taip išgaidinai mane, kad ką-tik neiškrito bulvė iš rankų.

—Rėkiu todėl, kad išbu-dinti tavę, nes išrodai susnū-dusi.

—Kur čia nesusnūsi, kad jau antrą dieną negaliu val-gyt.

—Kas, ar viduriai nemala? —Tu manai, kad mano vi-duriai malūnas. Jau dabar skauda pilvą, o kaip pradėtų malt, tad ir stubą nuversčiau.

—Taip, mama, matyt, kad tavo viduriai nemala arba negromuliuoja, jei juos skau-da ir valgyt negali.

—Ar nenustosi taip kalbė-jus. Karvė gromuliuoja, o ne viduriai.

—Aš nežinau, mama, kaip kitaip gali pasakyti. Juk vi-duriai priimtą maistą turi perdirbti, kad jis galėtų eit į visas mūsų kūno dalis. Mok-sliškai tą vidurių darbą vadi-na stimuliacija.

—Lai būna ir taip, bet nuo ko skauda pilvą?

—Priežasčių tam yra daug, bet tau, mama, aš manau, skauda nuo blogo maisto.

—Kaip? Niekus kalbi! Aš pradėjau valgyt ir džiovintus obuolius, ne tik mėsa. Ar sakai, kad tai negeras maistas?

—Ne visai. Be to, tikiuos, tu valgai sausus obuolius, kaip tik iš krautuvės parsineši.

—Žinoma, kad nesuslapin-tus.

—Juose nėra gana vandens ir jie labai sustingę, todėl viduriai nelengvai juos per-dirba. Be to, valgyt juos tokiame pavidale labai pavojinga, nes ant paviršio jų randasi bakterijos. Mat obuoliai yra maistingas daiktas, todėl bakterijos ant jų apsi-stoja ir, turėdamos maisto, dauginasi. Jei tokius sudžio-vintus obuolius labai ilgai laikytum, tai neliktų nekiek juose medegos, nes suėstų bakterijos.

—Tai tu manai, jog sudžio-vintus obuolius greičiau ēda brakterijos, negu žalius?

—Aš taip nesakiau. Ža-lius obuolius, grūšias, pyčias, slyvas, vynuoges ir apriko-tus kur kas greičiau jos su-ēda, negu džiovintus, nes kur daugiau drėgmės, ten greičiau jos veisiasi. Iš to atžvilgio minėtus vaisius ir džiovina.

—Turbūt, prastus dantis turi tos bakterijos, kad nei-kanda džiovintų obuolių.

—Jų dantų niekas nematė, nes viencelinis gaivalas ne-gali jų turėti, kadangi net ir mažiausias dantukas suside-da iš kelių celių.

—Bet vistiek išeina, kad džiovintus vaisius valgyt sveikiau, negu žalius.

—Visai ne. Tik žalius grei-čiau sunaikina bakterijos, o šiaip jie yra sveikesni. Žino-ma, jei supuvusius valgysi, tai žali bus pavojingesni. Vie-nok ir džiovintus galima pa-liuosuoti nuo bakterijų.

—Kaip?

—Reikia numazgoti šalta-me arba drungname vande-nyje. Mazgoti reikia greitai, trinant tarp dviejų rankų. Vandenį vis reikia nupilt, kol tik jis neliks visai čystas. Paskui reikia apipilt čystu vandeniu ir padėt stovėti bent kelias valandas.

—Kam tai?

—Todėl, kad žali vaisiai turi savyje apie 80 ar 90 procentų vandens, ir, juos ver-dant, nereikia pilt vandens visai arba pilt tik biskutį; džiovintuose gi vaisiuose yra išnykus ta vandens dalis, to-dėl reikia, kad jie išnaujo prigertų, tai yra išpurptų.

—Kiek vandens reikia pilt?

—Ant kiekvieno pussvario džiovintų vaisių reikia pilt kvortą vandens.

—O paskui ką daryt?

—Kada jau išmirko, tuo-met užkaišk ant ugnies. Lai verda tame pačiame vande-nyje, ką mirko. Virt reikia, kol pasidaro visai minkšti. Taip išvirti džiovinti vaisiai yra kur-kas garesni, negu švieži vaisiai. Kol pereina visą liniją virimo, bakterijos lieka užmuštos.

—Gerai. Reikės pabandyt. Tik dar norėčiau žinot, kaip išvyrty slyvų košę.

—Kokią košę?

—Tokią, kaip košelyną. Man vieną sykį davė sve-čiuos. Labai gardi buvo.

—A, žinau, ko tu nori. Reikia paimt slyvų ir, gerai numazgojus jas, užpilt van-dens ant jų ir palikt mirkt per naktį. Ant rytojaus, ka-da jau minkštos, užpilk dar vandens, jei reikia ir įdėk cukraus. Tuomet uždėk ant pečiaus ir virk ilgiau, negu paprastus vaisius. Jei mėg-sti, įpilk citrinos sriubos.

—Kiek jos pilti?

—Iškošk iš pusės citrinos ir užteks.

—Bet kiek cukraus dėt ir kiek vandens pilti?

—Ant kiekvieno pussvario džiovintų slyvų užpilk kvor-tą vandens ir įdėk ketvirtą dalį puoduko, iš kurio kavą geri, cukraus.

—Gerai. Ką tuomet da-ryt? Ar jau valgyt?

—Tuomet padėk vėsioj vie-toj, kad atauštų ir sustingtų.

—Reikės pabandyt. Tik aš nesuprantu, kodėl žmogus taip išlepes ant valgių.

—Neišsilepinimas, o kū-no subudavojimas to reika-lauja. Kada maiste randasi atsakanči proporcija maisto dalyčių, tad kūnas priima jį maloniai, vadinasi, tuomet mums valgis, kaip sakoma, yra gardus.

Apie atskirimo ženklus.

LEKCIJA IV.

Apie svetimženklus. — Svetimženkliais vadinasi šitokie “ ” ženklai.

I juos uždaro kito žmogaus pasakytą žodį, sakinį ir sakinius. Vadinasi, kada nori pasakyt tuos pačius žodžius, kuriuos kitas sakė arba rašė, dėl atskirimo, kad tai yra ne tavo, o kito tie žodžiai ištarti, uždaryk juos į svetimženklus.

Pavyzdžiai: — “Ura!” — suriko Lauras. “Eikime,” pakvietė jis. “Mylėk artimą savo,” mokino Kristus. “Nors čia ir kasžin kas būtų,” kalbėjo kareivis, “aš neapleisiu mūsų lauko.” “Naktis buvo tamsi,” — pasakojo moteris, “kada mes ejome per tiltą. Ne iš šen, ne iš ten užpuolė ant mūsų trys vyrai. Manėme, kad tai kokie vagys. Pasirodė, jog mūsų kaimynai.”

Jei kokie nors žodžiai iš sintaksiškų kalbos dalių yra vartojami draugijų, organizacijų, įstaigų, laikraščių ir t.t. pavadinimui, tai tuos pavadinimo žodžius reikia uždaryti į svetimženklus. Aiškiau sakant, įvardijimas laikraščių, organizacijų, įstaigų ir t.t. paprastais kalbos žodžiais turi būti uždarytas į svetimženklus.

Pavyzdžiai: — “Švento Petro ir Povylo Draugija,” “Žiburys,” “Šviesa,” “Vienybė Lietuvniukų,” “Lūtas,” “Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Draugija,” “Lietuva” ir t.t.

PASTABA. Gerai suprantate, kad šv. Petras ir Povyilas neturi sutvėręs ant žemės pašelpinių draugijų, todėl tokis draugijos vardas nesirūša su ta ypata, kurios vardą nešioja. Vadinasi, nėra reališko ryšio draugijos su tuo daiktu, kurio vardu ji vadinasi. Yra draugija “Šviesa”, bet ji nėra ta reališkoji šviesa, kurią mes matome, tik vardą sau tokį davė. Laikraštis “Lietuva” nėra ta šalis, kur lietuviai gyvena, tik vardą sau davęs laikraštis. Todėl visi tokie vardai turi rasti svetimženkluose, nes jie nereiškia to daikto, koku vardu vadinasi.

I svetimženklus uždaro netikrus ir iškraipytus kalbos žodžius.

Pavyzdžiai: — “Biznis.” “Načal-ninkas.” Jis jau moka lenkiškai “cei-viakyti.” Atimk nuo jo “dollar,” jis ir į svečius tave užkvies.

I svetimženklus uždaro tokius žodžius, kuriais norima visai priešingą mintį išreikšti, negu žodžiai sako.

Pavyzdžiai: — O, taip, jis labai “geras” (suprast reikia, kad jis blogas). Jo “moksliškas” darbas atliktas su “atydą” ir “gabumu” (suprast, kad kas nors gyvėsi atlikęs mokslišką darbą su atyda ir gabumu, o čia kitas sako, jog tas jo darbas nėra moksliškas ir atliktas be atydos ir gabumo).

Rašėjas ir muzikantė.

Rašėjas: — Eina diena už dienos, trumpinasi amžius, o vis dar nieko nenuveikiau.

Žmona: — Linksmintis reikia, juoktis, — juk visi daktarai pripažįsta, kad juokas sveika.

Rašėjas: — Iš ko juoksies?

Žmona: — O taip sau išsišiepė ir juokis. Jei negali, tai dar pakutiesiu.

Rašėjas: — Oi tu mane kuteni gana: čia kepurė nupirk, viršutinius, apatinius rūbus, visokių ten instrumentų, o paskui namas užia — rašyt nelieta kada.

Žmona: — Ak, tu mano pupytę, rašyk miegodamas. Matai, kad gyvam laiko nėra: muzika, dainos, teatrai ir visokių visokių pasaulis pilnas.

Rašėjas: — Labai geras tavo patarimas: rašyk miegodamas, o paskui skaityk grabe gulėdamas.

Žmona: — Et, negąsdink manęs mirtimi! Vėlyk pasiklausk, kaip gražiai muzika skamba. (Grajina).

Rašėjas: — (Rašo, bet nesiseka: plėšo lapą po lapu). Triukšmas! ir triukšmas! ir triukšmas!... Šauksi policiją — dar daugiau triukšmo padarys su savo vežimu, o kaip policijos viršininkas užriks savo gyvulišku balsu: “Kas čia!” tai visos temos iš galvos išdulkės. Nors ir bėgk kur į girią ar laukus, bet ir ten visokie plunksniai ir muzikai triukšmą kelia. Oi, oi, kiek tas triukšmas laiko sugaišina, kiek temų jis suėda... Daleiskime, čia: barškina taip, kad ausis tavo gali nukristi. Nesuprantu, kaip gali valdžia leisti daryti tuos, kaip juos ten vadina, visokius instrumentus. Eik ant gatvės, tas pats: vieni rėkia, kiti skambina, tretį grajina,

ketvirtį vežimais triukšmą kelia. Ir vis tai muzika. Tokia muzika, kad protingą žmogų suerzina iki tiek, jog nenoromis šokinėti pradėti iš piktumo. (dar lapą numeta). Policija! Tvarkos, ramumo daugiau pasaulyje reikia!...

Žmona: — (grajidama) Kas tau, Alberte? Turbūt, smagu klausytis, kad ne rašyt nenori?

Rašėjas: — O, taip, smagu...

Žmona: — Matau, tu nuliūdęs. Padėk plunksną ir klausykis muzikos. Žinai, kad muzika visokius rūpesčius išblaško.

Rašėjas: — O, taip, išblaško... (sau) Išblaškė ji ir mano temas, ir mano mintis iš galvos. Galva tuščia kaip kopūstas, nežinau nė ką rašyt. O vis tas mandagumas kenkia: uždraustum ir negrajiu. Bet su pačia susipyksi, neduos ji tau barščių, neduos pusryčių — vakarienės, neduos tau visokių visokių, gausi dar prosu per kairįjį šoną — vėl visos temos laukan. Bandysiu geruoju... (Pauza) Žinai ką, Rožė? Tu prašiai nuo manęs pinigų, kad kasžin ką nusipirkti. Aš manau, dabar patogus laikas.

Žmona: — Taip, bus gerai. Tik sėskis čia šale manęs ir pasiklausk biskį, o paskui aš eisiu.

Rašėjas: — Aš jau gana girdėjau. Užteks.

Žmona: — Tu girdejai ištolo, bet pasiklausk, kaip iš arti skamba.

Rašėjas: — Užteko jau ir ištolo. Se tau 10 dolerių ir eik nusipirkt, ką ketinai.

Žmona: — Gerai. Kokis tu geras! Aš tau atlygiūsiu. (Išeina).

Rašėjas: — Nors ant kelių minučių būsiu liuosas. O, jūs, moters, moters! O, jūs, muzikantės, muzikantės! Visas temas iš galvos išblaškė. Rašyk dabar, ką nori. Nieko gero neliko... Apie sceną? Apie muziką? O, ne, ne. Niekaš!... Mažu pavyks ir vėl sukoncentruot atydą ant kokio nors svarbaus dalyko. Beja, kad parašius apysaką apie baisų žmogų — daleiskime, vaikščioja jis netoli miesto. Gyvenimo vietą turi girių. Jo urvas pilnas galvų... Brru! Baisi bus apysaka...
Žmona: — (leidama) Taip pailsau, taip pailsau...

Rašėjas: — Kur gi taip buvai?

Žmona: — Buvau gaidų daugiau nusipirkt.

Rašėjas: — Ar dar tau neužteko jų?

Žmona: — Žiūrėk, kokios čia gražios. Tai naujos, ką tik išėjusios. Tuoj aš pasiskambinsiu pianą. Klausykis!

Rašėjas: — Paskui, paskui. Dar yra laiko.

Žmona: — Tu pats sakiai, kad laiko mažai. Kam dar čia laukt? Tu paskui norėsi rašyt (skambina). Stai kokis dailus gabalėlis. Klausykis, kaip gražiai jis skamba.

Rašėjas: — (Vaikščioja ir pakaušį kasi-na) Triukšmas, neramumas! Argi negalėtų būt pasaulis tylus, tylus? Ne, jis negali! Visokių muzika jame.

Žmona: — Kaip, ar patinka?

Rašėjas: — Labai... (sau) Į girią nebėgsi, turi patikt. (Į žmoną) Aš manau, tu turi nusipirkt svarbesnių pirkinių, negu šitas?

Žmona: — Taip, tik pinigų neužteko.

Rašėjas: — Gerai. Imk dar porą dešimtų ir eik pirkti, nes dabar oras geras.

Žmona: — Kokis tu geras! Se tau bučkį.

Rašėjas: — Gerai, gerai. Tik nesiskubink namo, kad išrinktum gerus daiktus.

Žmona: — Aš jau turiu išrinkus. (Išeina).

Rašėjas: — Ir vėl liuosas. Bet ar ant ilgai? Pareis ir vėl triukšmą kels. Na mažu ką — nors siūti parsineš. Reikia nors sykį rimtai prisėst prie stalo. Hm. Ką ten tokį aš buvau sumanęs rašyt. Hm, ham, ha... Užmiršau. Kas ten tokis buvo? Neatsimenu. Išblaškė ta triukšmingoji muzika.

Žmona: — (Ieina) Štai ir smuiką galų gale nusipirkau. Aš tau troškau jos, taip laukiau, kada tu duosi pinigų. Gera smuika. Jau šešios savaitės aš į ją žiūriu.

Rašėjas: — O ką tu darysi su ja?

Žmona: — Griežiu.

Rašėjas: — Ir vėl grajisi?

Žmona: — Žinoma.

Rašėjas: — Kad tu nemoki gerai.

Žmona: — Mokysiuos.

Rašėjas: — Hm, ham, he... Taip ir vėl triukšmas. Tu turi suprast, kad labai bauriai skamba, kada nemokantis griežia?

(Toliau bus).

Knygnešio mintys

Būdamas Lietuvoj, platinau raštus. Nors nedaug raskdavau mokančių ir mėgstančių skaityt, bet visur priimdavo mane žmoniškai, su paguodone. Lietuvoj gyvenantieji žmonės, matyt, gerbia raštus ar bent suprant, kad iš jų tuli žmonės daug ko išmoksta. Tokiose aplinkybėse, kur ir valdžia persekioja ir turto pilna stoka, negali norėt, kad labai platintųsi literatūra. Vienok ten buvo ir yra nemažai žmonių, kurie apsižvalgydami, ar uredninkas neatvažiuoja kratyt, skaito nupirktą knygą. Ir man matos, kad, jei Lietuvos žmonės turėtų nors tokį mokslą skaityt, kaip Amerikos lietuviai, jei jų valdžia nepersekiotų, jei jie turėtų nors biskį daugiau skatiko, tuomet neatrastumėte namo be literatūros. Knygnešio padėjimas ten kitokis, negu čia: ten tik valdžios bijai, o žmonės tau padeda. Jei neperka, tai bent nepersekioja, nekolioja.

Kas kita su Amerikos lietuviais; jie aiškiai skiriasi į dvi puses: laisvesniuosius ir atgaleivius. Atsilankyk su literatūra pas pirmuosius, jautiesi gerai, nes jie nepaiso, kokios pakraipos knygas tu parduavinėjai: turėk malda-knygtį, sapnininkų, bibliją, rožančių, škaplierių — jiems vistiek; vienas jų nusišypsos, kad tu geras “biznieriūs”, kitas tars, kad visokių knygų žmonėms reikia, bet koliojimo, pajuokos žodžių neišgirs. Jie tavęs neišleis, neperžiūrėję, kokius raštus tu turi, ir visuomet nupirks, jei tik ras sau tinkamą. Bet jeik pas atgaleivius (ir dievui žino, kaip juos pavadinti: atgaleiviais ar gyvuliais?) ir pranešk, kad atnešai knygų parduot, laikraščių užrašinėji, tai pirmų-pirmiausiai tave iškolios, išjuoks; pavadys bedieviu, nors tu čia vien tik tikėjimiskus raštus platin-tum. Ir tankiausiai tokius žmones atrandi girtus ar bent prie alaus bei degtinės stiklo. Nešvarus jų žodžiai, atkreipti į tave, sakyte sako, kad jis yra nedoras, kvailas sutvėrimas. Jis niekina raštą, kuris teikia žmoni-jai šviesą, jis niekina skaitymą, kuris tobulina žmoguje smegenis, tuo tarpu kaip ant alkoholio praleidžia po kelias dešimtis centų kas diena, jis sako, kad raštas jam maisto neduos, užmiršdamas, kad ir maisto pagaminimui yra reikalingas tam tikras moks-las, kurį geriausiai išguldė raštai.

Kodėl tokis skirtingumas tarp Lietuvoj pasilikusiųjų lietuvių ir čia atkeliavusiųjų? Man matos, kad girtybė pavergė daugelio čionykščių lietuvių protą, išrovė iš jų dorą, mandagumą, jautrumą.

Nors valdžia čia nepersekioja knygnešio, bet jo darbas sunkesnis, negu Lietuvoj. Mano nuomone, laikraščiai turėtų koku nors būdu pratinti minią prie mandagumo, o mandagesnieji žmonės lai aštriau pasmerkia netobulosios minios šlyksčią kalbą, pasielgimus ir many-mus. Lai įsikūnija pas žmones mandagumas, o tada visi darbai eis sparčiau pirmyn!

B. Slapstas.

A: — “Ar negalėtum tamis-ta užlaikyt mūsų sutartį pil-noj slapytybėj?”

B: — “Žinoma. Kam tik aš pasakau apie tai, visi žada tylėt.”

Vaikinams.

Kada vaikas ketina apsi-vest, jis turi daugiau tuomet apsisvarstyt, negu manė apie kitą ir save pirma. Sutvėrimas bile kokios organi-zacijos yra svarbiu draugijos pamato akmeniu. Jei kas pirma tveria draugiją, o pas-kui pats ardo ją, tas parodo, kad jis ar nežinojo, kam jis ją tvėrė, ar nemokėjo sutvert pagal savo užmanymą. Orga-nizacijos pakrikimas negali būt pagirtas, nes suvarto-toji energija jos sutvėrimui ir gyvavimui lieka išaikovota. Tuo labiau negeistas yra šeimynos pakrikimas, nes jis ne tik energiją neša šalin, o ir meile degusią širdį sulau-žo. Neikie negeriau yra, jei susitvėrusi šeimyniška pora kelia vaidus tarp savęs.

Jei tverdami organizacijas apsižiūrėsite, kokius narius priimt ir kokius ne, tai tuo labiau reikia apsižiū-rėt apsiavedant. Seimynai tu-rite išrinkti tik vieną narį, todėl užduotis ne taip sunki. Turite tam ir laiko gana.

Bet jei vaikinui patinka karčiamos ir žaidimų vietos, jei jis nemano ant vietos ap-sistot ir turėt savo namą, lai jis šalinasi nuo apsiavedimo, nes tuomi pagimdys sau var-gą ir pastumės į nemalonų padėjimą moterį, kurią pa-ims už pačią.

Nemanykite, kad mergina pasiliks mergina ir po apsi-vedimui. Neuzilgo po šliū-bo ji liks žmona, moteriške. Ji pasirodys žmogumi, o ne lėle, kurią tu norėjai pasiimt.

Atsimink, kad ji pirsks sau rūbus ir pasipuošimus jau ne už savo pinigus, o už tavo. Ir jei vesi tokią, kuri mėgsta pasipuošti, tai pirma pripil-dyk savo kišenių pinigų.

Moters mėgsta apsirėdyt dailiai. Jei ir neperdaug iš-lepusią vesi, visgi negalėsi įstengt išmokėti lėšas jos pa-sirėdymui, jei iškalno nebūsi prisirėngęs turėt reikalingą sumą pinigų ar bent atsakan-čiai apmokamą darbą.

Nevesk tokios merginos, kuri gyvena sapnais, poezija. Ji mano, kad tu būsi aukso nešiku, iš kurio galėsite sma-gintis pasaulio grožė ir ge-rumais.

Nevesk tokios merginos, kuri tau nors kiek nepatinka, nes niekad neišnyks iš tavo minties tas jos nepatikimas.

Jei vesi, tai būk pasiryžęs išmokėt be murmėjimo viso-kias lėšas, kokias padarys namų užlaikymas: už maistą, už butą, už rūbus ir t.t. Kaip tik pradėsi būt neužganėdin-tas lėšų išmokėjimu, taip greit įžeisi savo žmoną ir pa-sėsi nesutikimą namuose. Jei pasirodys, kad neesi šventai pasiryžęs užlaikyt namus, nežiūrint į sunkų triūsą, tuo-met tavo žmona supras, kad tu apie namus nelabai paisai.

Tavo žmona lauks, kad už jos darbą namuose tu suteiktum jai kokią dovaną ar kad pavaisintum ją.

Niekad neslėpk nuo savo žmonos piniginių reikalų. Jei bijai įteikt pinigų savo žmonai, tai kaip gali užsitikėt kai svarbesniuose dalykuose kaip pačiai ir vaikų moti-nai?

Nelaikyk savo žmonos ver-ge: leisk ir jai tobulinti jos individuališkumą ir atsaki-nėt ant klausimų lygiai su tokia pat laisve, kaip ir tu pats. Jei nemanai suteikt tokios laisvės savo žmonai, vėlyk nevesk.

Daryk taip, kad tavo žmo-na turėtų gana fiziško ir pro-tiško darbo, nes tik tokiomis moterimis vyrai gėrėjasi.

Lai ji dalyvauja sykiu su tavimi tavo užsiėmimuose ir lai būna užinteresuota tavo darbe ir tavo reikaluose ne-mažiau už tave.

Atsimink, kad ta mergina, kurią tu vedi, kada nors liks tokia, kokia yra jos motina. Todėl atydziai tėmyk į jos motiną. Jei motinos apsiė-jimai nepatinka, šalinkis ir dukters.

Po apsiavedimui nepadėk meilės į šalį ir neprašk gy-vent tik taip, kaip sukinkyti arkliai būna. Moteris gali apsieiti be automobiliaus, o-peros, pasipuošimų, bet jai trošku be meilės. Ne tiek ji paiso apie maistą, kiek apie meilę.

Nepaimk viso moters už-darbio ir meilės be išreiški-mo dėkingumo. Jei tu myli savo žmoną ir manai, kad ji yra geriausia moteris pasau-lyje, pasakyk jai apie tai. Jei manai priešingai, neslėpk ir to.

Nepadaryk savo namų nuobodžiais ir rūšiais. Lai juose nevieši šykštumas, nes tai yra viena didžiausių ligų, kurios pražudo šeimynišką laimę.

Neužmiršk, kad iš apsi-vedimo tikisi gėrėtis moteris nemažiau už vyrą. Jei tu nori matyt saldžiai besišyp-sant savo žmoną, tai neatsi-sakyk ir pats tokiu būtu.

Šitie visi nurodymai vaiki-nams, keliaujantiems į šei-mynišką gyvenimą, yra svar-būs, kad iškalno žinot, kaip reikės elgtis apsiavedus, jei norima sugyvent be vaidų ir nesiskubint į teismą įješkot persiskirimo.

Jei kas mato, kad jam per-sunku viską tą būtų išpildy-ti, kas viršų paminėta, tai geriausiai šalintis nuo apsi-vedimo, nes ir taip dar ne viskas čia paminėta.

Bet pirmų-pirmiausiai lai vaikinai nesiskubina apsi-vest, kol nesuprato merginos, kol nemano apleist tuos drau-gus, ką ant kampų stovi, kar-čemas lanko ir nuo žaidimo stalo nendrį atsitraukt.

Marė Vaitėkaitienė.

FELJETONAI.

I.

KALBOTYRA.

Yra vienas keistas žmogus Chicagoj. Vadinasi jis Kal-botyra ir Amerikos gyvento-jus vadina amerikėnais, o ne amerikėnais. Kur ir už ką jis tokį vardą gavo, niekas nežino. Turbūt, nuolatinis mai-nimosi iš kataliko į bedievį, iš socialisto į tautininką ir atgal suteikė jam ir vardą. Neveltui dabartinė “Lietu-va” liko prikimšta visokių “bau”. Gal neužilgo atrasi-me ten ir “miau”, ir “au” — ir tuomet laikraštį galės skai-tyt įvairūs sutvėrimai.

Ponas Kalbotyra yra smar-kus žmogus. Kaip-kada jis ir valdžioms gali patarnaut, nes “Lietuva” palengva pra-deda virsti jau net į pseu-donimų atidengimo progra-mą. Ko čia dar jis paisys apie pseudonimų slėpimą, kad ir garsųjį pasaulio filo-zofą Levą Tolstojų nesunku jam buvo per langą nuo an-trų lubų išskokint. Arba kas būtų geriau pamokinęs “Ke-leivį” ir “Tėvynę” rašyt žo-dį “Dievas” su didžiąja rai-de? Tik, ant nelaimės, tas “Keleivis” pasirodė perdrū-tu demagogu, kad net ir sap-nuojasi dabar p. Kalbotyrai apie jį. Vienas iš dviejų: sap-nuojasi ar vaidinasi. Pama-tu jį koki-nors laikraštį, to-kiom-pat raidem, kaip “Ke-leivis”, atspausdinta, tuoj ir

rėkia: “Keleivis!” Kopija! Demagogija!” Pamato laik-raštį iš So. Bostono, vėl rė-kia: “Keleivis!” Ar nebus tik-tai “demagogiškasis” “Keleivis” įvareš ponui Kal-botyrai ligą, kuri vadinasi manija?

Pamatė Kalbotyra ir “Lai-svę”. “Keleivis”! išgastin-gai riktelėjo jis ir vos tik ne-pridėjo “bau”. Manau, kad jis, atradęs ir anglišką laik-raštį, panašų popiera ir rai-dėmis į “Keleivį”, pripažin-tų jį pastaruoju. Manau, kad ponui Kalbotyrai rodos, kad jei viename name gyvena Jo-nas, tai ir kitame tokiame pat name turi būt Jonas. Su-lyg jo nuomonės išsina, kad jei sykį perskaitei Prano lai-ską, tai toliau neskaityk, nors jis šimtus jų prisiųstų, nes nieko naujo nebus. Nes esą ir “Laisvėj” tie patis sandar-bininkai, ką ir “Keleivyj”. Keista smegenų mašina ir dar keistesnė logika.

Iki tol tat mūsų “Lietuva” su savo Kalbotyromis nuva-žiuavo.

J. Neviackas.

Korespondencijos

So. Boston, Mass.

Balandžio 19 d. čia atsibu-vo balius So. Bostono Lietu-vių Labdarystės Draugijos. Sis balius žymus yra tuomi, kad čia vietą svaiginančių gė-rimų buvo surengti naudin-gi pasilinksminimai. Taip So. Bostono Jaunimo Ratelis su-rengė ant šio baliaus puikų maršą, o taipgi sulošė kome-diją “Geriaus vėliaus, negu niekad”. Viskas atlikta ge-rai; ypač maršas žmonėms labai patiko. Publikos buvo prisirinkę apie 500 ypatų.

W. M. Šerkus.

Bridgeport, Conn.

Lietuviai pradeda pas mus darbuotis. Ne tik vyrai, o ir moters organizuojasi. Turime čia šv. Jurgio, D. L. K. Vytauto, Apšvietos ir Mote-rų draugijas. Be to, randasi teatrališka, S.L.A., S.L.R. K.A. ir socialistų kuopelės. Nevisai silpnas ir dainininkų choras.

L. Grikštas.

Grand Rapids, Mich.

Balandžio 19 d. prasidėjo čia didelis streikas medinių buto rakandų dirbtuvėse, kurių čia randasi apie 40. Streikuoją apie 10,000 darbi-ninkų. Tik pirmas tokis strei-kas Grand Rapids'o istorijoj. Tuli darbininkai dar neprisi-dėjo prie streiko.

Darbininkai jau seniai pa-statė reikalavimus ir apskel-bė, kad jei jie nebus užgadė-dinti, tai balandžio 1 d. išeis streikuot. Darbdaviai žadė-jo nusileist ir tarėsi su unijos viršininkais. Kada atėjo mi-nėtoji diena, tad streikas li-ko atidėtos ant 19 balandžio. Reikalaujama 10 procentų daugiau algos ir sutrumpinti darbo laiką. Dabar dirbama 10 valandų į dieną.

V. Juškaitis.

Norwood, Mass.

Balandžio 22 d. vietinė so-cijalistų kuopa sulošė dvi ko-medijas “Gudri našlė” ir “Tarnas įpainiojo”. Perstaty-mas nusisekė gana gerai, bet publikos buvo visai mažai. Mat katalikai boikotuoja so-cijalistų pasilinksminimus.

J. Jončiukas.

Grand Rapids, Mich.

Lietuviai nusimė, nes streikas nežinia kada baigsis. Ketinta buvo rengt prakal-bos ir balius, tik kasžin, ar nusiseks gerai.

Turime 5 draugijas. Visos jos, išskyrus S. Daukanto draugiją, šinkuoja alų. Tuoj po Velykų vienas vaikinai traukė namo, jau gana isi-kausęs. Policiją paėmė jį vest ir atrado kišenių revol-verį, už kurio nešiojimą turė-jo užsimokėt 53 dolerius.

V. Juškaitis.

Pirmasis laikraštis Amerikoje.

Kun. Thomas B. Gregory rašo, kad šiandien jau turime 207 metus nuo pasirodimo pirmo laikraščio Amerikoje. Buvo tai "The Boston News-Letter" (Bostono naujienų laiškas). Pirmas jo numeris pasirodė balandžio 24 dieną 1704 metuose. Tiesa, buvę jo bandymų išleisti laikraštį pirmiau — vienas 1689, kitas 1690 metuos, bet Massachusetts'o valdžia sutrukdė. "Boston News-Letter" gyvavo septynesdešimtis du metus. Leido jį Bostono pačtos viršininkas. Laikraštis buvo spausdinamas ant vieno lapo, o kartais ir pusės lapo užteko. Ant vienos pusės buvo dvi skilti ir ant antros tiek pat, tai yra buvo netoli septynių sykių mažesnis už "Laisvę".

Kada laikraštis išgyvavo 14 metų, tad leidėjas pranešė skaitytojams, kad neužilgo pradės talpinti "naujesnes naujienas ir žingeidesnes". Jis sako, kad ilgą laiką nebuvo žinių iš kitur, išskyrus Angliją. Prisižada paduoti žinias iš visos Europos. Tokį prisižadėjimą iššaukė konkurencija su "Boston Gazette", kuri buvo antru laikraščiu Bostone. Ji pasirodė gruodžio mėnesį 1719 metuose, galima sakyti, 14 metų pasikiau. Savo gyvenimo dienas "Boston News-Letter" užbaigė 1776 metuos, kada Britanija pradėjo remtis su amerikona is ir liko sumušta.

Ačiū New Yorko Istorijos Draugijai, iki šiol užsiliko dar keturios kopijos minėto laikraščio. Viena jų randa si Massachusetts'o Istorijos Draugijoje, kita — New Yorko tokioj — pat draugijoje, trečia — Amerikos Senobinių Daiktų Saugotojų Draugijoje Worcesterioje ir ketvirta — Harvardo mokyklos knygyne.

Kada "Boston News-Letter" nustojo ejęs, tad Massachusetts valstijoje jau ejo 7 laikraščiai, New Hampshire — vienas, Rhode Island — vienas, Connecticut — trys, Pennsylvania — aštuoni, New York — trys, Maryland, Virginia ir North Carolina — po du, South Carolina — trys, Georgia — vienas.

Kada Jungtinėse Valstijose įvyko politiška laisvė, tai yra 1789 metuos, tad visų laikraščių spausdino ir išsiuntinėjo tuomet 76,438 ekzemplierius. Dabar vieną anglišką laikraštį dideliame mieste daugiau skaito.

"Boston News-Letter" spausdino Bartholomew Green o pardavinėjo savo dirbtuvė arti dabartinio Old Meeting House tulas Nicholas Boone.

Beabejonės, kada — nors stebėsimės ir iš lietuvių pirmųjų laikraščių. Pas mus dar gyvi tuli pirmojo lietuvių laikraščio darytojai. Tik kelios dešimtys metų praslinko, o jau turime geroką skaitlių gražių laikraščių. Žinoma, lietuvių tauta nėra tiek skaitlinga, kad galėtume nors kada turėti tiek laikraščių ir skaitytojų, kaip amerikona i. Vienok, jei lietuviai pripras kiekvienas skaityti, kaip amerikona i, — o abejonės negali būt, — tad turėsime ir mes tokius — pat didelius, gražius ir su šviežiausiom naujienom dienraščius, kaip turi amerikona i.

Žinoma, tas galės atsitikti tik tada, jei lietuviai neasimiliuos su amerikona is, nes priešingame atsitikime už

teks vien tik anglišku laikraščiu.

Tečiau s jau ir dabar pirmutinis lietuvių laikraštis atrod o mažne lapeliu prieš dabartinius savaitraščius ir mėnesinius laikraščius.

Būkit Linkolnais!

Daugelis stiprių, jaunų žmonių skundžiasi negali pasiekti mokslo ir stot prie darbo, kokio jie trokšta. Laukia jie, ar neatsiras kokis turėjus minkštaširdis ir ar nesuteiks paramą. Kadangi tokių atsitikimų labai mažai yra, tad tūkstančiai dejuojančių pasilieka, kaip sakoma, "mažais žmogiukais".

Stoka pasišventimo ir energijos sulaiko juos nuo pasiekimo savo užmanymo. Neprošalį kiekvienam jų būtų perskaityti apie buvusiojo Jungtinių Valstijų Amerikos prezidento Abraomo Linkolno gyvenimą, tuomet ne vienas pasidrasintų ir išeitų į "didelius žmones".

Pamatytų jie, kad Linkolnas užgimė ir augo gal daug sykių prastesnėje ūkininko grytelėje, negu daugelis besiskundžiančių. Nuo pat mažens dirbo jis sunkius ūkės darbus. Nebuvo jam kada lankyt mokyklos. Vos vienus metus visame jo amžiuje teko jam vaikščioti į mokyklą. Mokinosi jis iš knygų, nelaukdamas, kad kokis — nors milijonierius atkreiptų į jį atydą ir pasiųstų į mokyklą. Šventadieniais ir šiaip liuosame laike ejo jis už kelių varstų parsinešt knygų, jei žinojo, kad galės gaut. Kiekvieną knygą jis skaitė po kelis sykius, kad gerai suprast atskirus sakinius ir visą turinį. Eidamas į darbą, ir knygą su savim nešė. Kiekvieną liuosą momentą sunaudodavo jis pažvelgimui į knygą ir apmąstymui, ką reiškia tas ar kitas sakiny. Argumentus, faktus ir idėjas, kokius jis pažvelgė laike darbo pertraukos, stengėsi drūčiai įkalt į savo smegenis.

Namo sugrįžęs, neatrado jis šviesios lempos ant stalo, kur galėjęs būtų skaityti. Užsikūrdavo pečių malkom ir ant aslos atsigulęs prieš jį šviesa, skaitė su didele atyda. Niekas nesulaužė jo kantrybės ir nepasviravo minties, kad jis negalėtų likti mokytu žmogui.

Linkolnas pats turėjo rast būdus apsišvietimui. Jei kas būtų suteikęs jam turta, gal toli gražu nebūtų jis išaugęs tokiu genijališku žmogumi. Jis siekė pats prie augštesnio gyvenimo, jis pats keliavo į "didelius žmones," jis pats troško apšvietos, jo pasiryžimas buvo nesustabdomas — jis ir pasiekė savo tikslą.

Jeigu tik žmogus pastūmėja visas savo proto įjegas į vieną pusę, nėra abejonės, kad anksčiau ar vėliau jis pasieks savo tikslą. Yra tai neužginčijamas įstatymas, darodytas šimtais, o gal ir tūkstančiais faktų.

Ir tu nekuomet nemanyk esąs persilpnu pasiekti savo troškimus! Tik sukoncentruok savo įjegas ir eik drąsiai į tą pusę, kur pasiryžai, o prisiartinsi prie taško!

Daugiau nori.
—Kada ji nežiūrėjo į mane, aš tąsyk pabučiavau ją.
—Ką ji darė paskui?
—Visą vakarą nežiūrėjo į mane.
—Tas reiškia, kad vėl laukė, kada pabučiuos.
"P. R."

Ar apsimoka skaityti apgarsinimus?

Labai menka dalis laikraščių skaitytojų teatreipia atyda į apgarsinimus, manydami, kad iš to jokios naudos nėra. Klaidingumą tokios nuomonės mes tuoj parodysimė.

Apgarsinimus beskaitydamas, gali patėmyti, kur pigiausiai gali gaut tam reikalingus pirkinius ir patarnavimą. Tuomi gali sutaupyti didesnę ar mažesnę sumą pinigų.

Iš apgarsinimų gali sužinot, kur randasi tau reikalingi pirkiniai ir patarnavimai. Tuomi gali sutaupyti laiką, kad neįeškot po gatves ir nežiop-sot prie langų, gali atlikt pinigai tavo kišeniui, kuriuos būtum praleidęs ant tolimesnės kelionės.

Iš apgarsinimų gali kar-tais atrasti tokius pirkinius ir patarnavimus, kokie seniai yra tau reikalingi, vienok nežinojai, kur juos gaut.

Kada žmogus duoda į laikraštį apgarsinimą, jis nenori bereikalingai pinigų už jį mokėt. Jis geidžia, kad apgarsinimas padėtų atsiekt jam jo užmanymą, todėl sutaiso savo apgarsinimą kuogeriausiai, taip sakyti, visą savo gudrumą, išmanymą įdeda į jį. Tas jų gudrumas ir išmanymas yra išreikšti la-bai aiškiuose ir trumpuose sakiniuose. Skaitytojas apgarsinimų į keletą minučių susipažįsta su kito žmogaus gudrumu ir mokėjimu trumpais sakiniais išreikšti ilgas mintis.

Neretai apgarsinimų rašymui yra samdomi augšto mokslo ir gabūs žmonės. Jie ima milžiniškas algas už kiekvį aiškiai ir trumpai pasakyt apie dalyką, už mokėjimą atkreipti skaitytojo domą į dalyką. Neprošalį kiekvienam pasimokyt tokio mokėjimo, todėl neprošalį visuomet perskaityti apgarsinimus.

Mažne visa spaudos daile atspindi apgarsinimuose. Jeigu kam interesinga yra žinot spaudos daile, tas lai skaito apgarsinimus. Pastaroji siekia prie to, kad patraukti žmogaus atydą ir nuglostyti akį.

Beskaitydamas kitų apgarsinimus pats išmoksi garsintis.

Gali išmokt būt apgarsinimų kompozitorium (sutaistytoju) ir gaut kur — nors geriau apmokamą darbą.

Lai tau būna nesvarbu, ar apgarsinimai apgavingi, ar teisingi, bile tik jie gabiai parašyti ir pagal daile sustatyti. Neretai apgavingi apgarsinimai gabiau sutaistyti yra, negu teisingi, nes besigarsinantis tuomet dar daugiau protauja, kad atkreipti publikos atydą į jo garsinamą dalyką.

Vadinasi, nori, tikėk, nenori, netikėk apgarsinimams, bet perskaitęs juos turėsi naudą iš to.

Gegužės šventės apvaikščiojimas.

Brooklyno, N. Y. lietuviškos organizacijos rengia didelį gegužinės darbininkų šventės apvaikščiojimą, kuriame kviečia dalyvaut visus darbininkus. Apvaikščiojimas atsisbus 1 gegužės 7 val. vakare. Prkalbos bus laikomos Lietuviškame Name ant Grand st., Brooklyn, N. Y. Bus žymūs kalbėtojai, kurie aiškis šventės reikšmę ir darbininkų reikalus. Šventės apvaikščiojime dalyvaus, turbūt, visos organizacijos.

Vietinės Žinios

Marė Sears ir Marė Gouthier iš Lynno pailso nuo miesto darbų. Jos apleido čeverių dirbtuvę ir nusipirko ūkė Marlboro'j, kur pasiryžo augint vištas ir iš to gyvent. Jos turi kokį tuziną dedančių vištų, arklį ir vežimą. Sutinkant su jų tvirtinimu, daug geresnį gyvenimą jos turi toj ūkėj, negu Lynne, kur kas savaitė gaudavo alga.

Iš Bostono pasiryžo važiuot į Angliją didelis skaitlius pasiturinčių žiopių pasveikinti ir pamatyti Anglijos karaliaus Jurgio apvainikavimą. Vaziuos White Star ir Cunard linijom. Franconia, laivas, kuris išplauks gegužės 2 d., jau yra užimtas. Laikraščiai rašo, kad niekad tiek žiopių nevažiavė iš Bostono į Angliją, kaip šimet.

Nakčia į 24 balandžio Bostono dalyj, vadinamoj North End, plyšo bomba prie tuščio namo, 22 Henchman gatvė. Pribuvusi policija atrado langus susproginėjusius. Manoma, kad tai buvo sprogimas tokios mažiukės bombos, kokias mēto kartais italai North End'o sode.

Kadangi nuo pavasario prasidės tankus lekiuojimas orlaiviais, tai Massachusetts gubernatorius Foss inėš į legislatūrą, kad būtų išleistos tamtikros teisės orlaivinkams, kurių dabar priviso labai daug. Jie ims žmones į savo orlaivius važinėti, o, beabejonės, nemažai užsimuš. Taipgi orlaivininkai gali žymiai užkenkt savasčiai. Jau atsirado pilnas reikalas išleisti įstatymus, nurodančius vietas lekiuojimui ir tiesas pasaziųieri priėmimui į orlaivius.

White Star linijos laivas "Romantic", kuris 24 bal. turėjo pribūt į Bostoną, susivėlino 36 ar 40 valandų. Kapitonas David praneša per bevielinį telegrafą, kad jūrės pilnos ledų, iš upių ir pakraščių atneštų, todėl negalima esą greitai plaukti. Ant laivo atvažiuoja 58 žmonės pirmo klesoj, 166 — antroj ir 1190 — trečioj. Vadinasi, bėd-nų daugiausiai.

Gatvių valytojų ir padėjų unija nutarė apvaikšiot pirmos gegužės dienos šventę. Unijos prezidentas Greanery tvirtina, kad nuo šių metų gegužės pirmos dienos šventė bus apvaikščiojama kas metal minėtos unijos. Darbą visi mes subatoj.

Bostono anglai socialistai rengia iškilmingą apvaikščiojimą ant 1 d. Gegužės. Apvaikščiojime nutarė dalyvauti ir lietuviai socialistai, kurie pasisamdė beną ir maršuos iš So. Bostono ant Park Sq., kur bus prakalbos. Lietuviškai kalbės Bagočius. Kurie nori maršuot, tegul susirenka ant St. O'Meara salės, Broadway, (šale banko) So. Boston.

Kas norite važiuoti į Lietuvą arba siųstie pinigus, o taipgi parsitraukti iš Lietuvos brolį, seserį arba draugą, tai pirkit šifkortes pas Petrą Bartkevičių 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass. Jis viską atlieka greitai ir teisingai.

Linksmas Susirinkimas.
Dr-stė šv. Jono Blaivininkų ir S.L.R.K.A. 21 kuopa rengia linksmą viešą susirinkimą, kuris atsisbus 30 d. balandžio, 4 val. po pietų, Po bažnytinėj salėj, ant 5-tos gatvės, So. Bostone. Bus kalbos, dainos, deklamacijos ir muzika. Įžanga dykai.

NAUJAS LAIVAS "FRANCONIA" pribus pirmu syk į Bostoną balandžio 26 d., o išplauks į Angliją gegužio 2 d., pietumi. Noredami greitai ir gerai nuvažiuot minėtu laivu, pirkite laivakortes pas: **GEORGE BARTASIUS** 261 W. Broadway So. Boston, Mass.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio, Julijono Zemeckio; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Triškių parapijos, Birbeliškių kaimo; 20 metų kaip Amerike. Jis pats, ar kas kitas praneškite šiuo adresu: Mikolas Mačius, 6 River St. W. Lynn, Mass.

"LAISVĖS" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius Spaudos Darbus GREITAI, GRAŽIAI IR PIGIAI.

"LAISVE"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TEATRAS

RENGIA

L. S. S. 60 KUOPA

29 Balandžio, 1911

DAHGREN SVETAINEJ

Kampas E ir Silver Sts. So. Boston

Bus vaidinta Br. Vargšo 3-jų aktų drama

Milijonai Vandenyj

Prasides 7:30 val. vakare. Po teatrui prasides šokiai.

Komitetas.

ZENONAS BUDRECKIS

KOSTUMIERIŠKAS KRIAUCIUS

SIUIUM GRAŽIAUSIAI VISOKIAS DRAPANAS.

Taipgi išvalome, atnaujiname, išprosiame ir pataisome, kas tik yra reikalinga. Meldžiū atsilankyti. :

ZENONAS BUDRECKIS

222 W. Broadway, So. Boston, Mass.

24 AMES ST., MONTELLO, MASS.

Geriausiai visiems žinot,

Kad mes pardavinėjame laiškus kuopigiausiai visoj Amerikoje. Tuzinas 10c. Trojanka, kurią žmonės jau gerai žino, parduoame pakelį tik po 20c. su persiuntimu. Taipgi galite gauti nusipirkti visokių knygų ir užsisakyti laikraščius: "KOVA", "KELEIV", ir "LAISVĖ". Užsirašantiems minėtus laikraščius, duodame dykai "BIRUTE" ant pusės metų, kurios pav. numeris kaštuoja 7c.

Užsisakykit minėtus laikraščius, o apturėsit tą dovana!

S. SOSNAUCKAS ir DRAUGAI 3183 E. Tilton Street, Philadelphia, Pa

Jau atejo pavasaris

Kožnas nori pasipuošti, apsirėdyt gražesniais rūbais. Su džiaugsmu pranešu visiems lietuviams, jog mes jau parsitraukem

GERIAUSIA TAVORA
iš geriausių dirbtuvių ir padarytą po **NAUJAUSIAI MADAI**, kaip tai

ČEVERYKAI

TAIP IR KITOKI PAREDAI Skrybeles, Marškiniai, Kaklaryšiai, Kalnieriai ir t. t.

Prašome visų atsilankyti, nes visiems ko nors reiks ant Velykų.

Tamoszaitis ir Yurgeliunas

233 West Broadway - - - So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ P. CHAPLIKA UŽEIGA PAS Ūžlaiko puikiausius gėrymus. Alus, Elius visada švieži; vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veselioms, krikštynomis ir šiaip balliams, siunčiamė į namus. Visada gerai. 117, 119 & 121 A Street SO. BOSTON, MASS.

SKAITYKITE

'LAISVE'

METAMS \$1.50.

NAUJA LABAI ŽINGEIDI KNYGA

"Pasaulių Ratas."

Yra tai astronomiškas aprašymas mūsų saulinės sistemos. Parašyta garsių astronomų K. Flammariono ir S. Glaznapo. Su paveikslais kaina 25c. Gaunama pas: J. STROPUS, 30 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

J. MATHUS & CO.

VIENATINĖ DIDŽIAUSIA MĖSINYNČIA IR VISOKIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ BOSTONE, MASS.

Viskas sutaisyta pagal geriausią madą su greitu ir prielankiu patarnavimu. Orderius pristatom į namus. Mes užlaikom geriausią žalią ir keptą mėsą, šviežias daržoves ir gyvus paukščius, kaip tai: žąsis, antis, vištas ir t. t.; taipgi virtus visokius užsakymus. :: :: ::

J. MATHUS & CO.

277 West Broadway

SO. BOSTON, :: MASS.

Akušerka

F. STROPIENE

Pabaigusi kursą Womans Medical College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagalbą įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI: 30 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.